

سأارش برای پروپزال

REQUEST FOR PROPOSAL (RFP)

۱- محور پژوهش: ابزارهای سیاستی توسعه نوآوری

۲- عنوان: سفارش برای پروپزال الگوی مناسب تأمین مالی شرکتهای دانش بنیان کشور ایران

۳- بیان مسئله:

امروزه اقتصاد جهانی در حال حرکت به سمت اقتصاد دانش بنیان است و تولید دانش کاربردی و تبدیل آن به ثروت به یکی از اهداف بسیار مهم جوامع و کشورها تبدیل شده است. به عبارت دیگر می توان گفت در دنیای امروز دانش و نوآوری به عنوان عوامل مهم ایجاد ثروت مورد پذیرش قرار گرفته و فرصتها و چالشهای جدیدی در سطوح مختلف ایجاد می نمایند.

از جمله مهم ترین عوامل توسعه اقتصاد دانش محور، شکل گیری و رشد شرکتهای دانش بنیان می باشد. این شرکتهای که بر بنیان دانش و تکنولوژی بنا می شوند، نقش بسیار مهمی در تبدیل دانش به ثروت ایفا می کنند و برای شکل گیری و موفقیت نیازمند محیط مناسب و همچنین توجه و مراقبت های ویژه می باشند. یکی از وظایف دولت ها فراهم نمودن بستر و محیط مناسب کسب و کار به ویژه کسب و کارهای دانش بنیان و سیاست گذاری مناسب در این راستا است. این سیاست ها زیرساخت های لازم برای فعالیتهای شرکتهای دانش بنیان را فراهم می کنند و یا به طور عام محیط کسب و کار را بهبود می بخشند. از جمله این سیاست ها می توان به سیاست های مربوط به اصلاح شرایط اقتصاد کلان، بهبود محیط رقابتی، اصلاح قوانین و استانداردها، اصلاح و تقویت نظام مالکیت فکری و سرمایه گذاری هرچه بیشتر بر پژوهش منابع انسانی اشاره کرد.

با توجه به خصوصیات شرکتهای دانش بنیان تازه تأسیس و توجه به این نکته که عدم دسترسی به منابع تأمین مالی یکی از مهم ترین موانع ایجاد و رشد این شرکتهای به شمار می رود و به عبارتی نقش گلوگاه را در این مسیر ایفا می کند، بسیاری از دولت ها اقداماتی در جهت بهبود توانایی این شرکتهای در زمینه تأمین مالی انجام می دهند. دولت ها با به کارگیری ابزارهای حمایت مالی و سیاست گذاری مناسب در این راستا سعی از میان برداشتن موانع ایجاد و رشد شرکتهای دارند (قاضی نوری، سرکیسیان و علیزاده، ۱۳۸۸).

علی زغم وجود ابزارهای حمایت مالی از شرکتهای دانش بنیان، عدم تخصیص مناسب این ابزارها به انواع مختلف شرکتهای با توجه به ویژگیها و مشخصه های خاص هر نوع از شرکتهای دانش بنیان منجر به این شده است که از کارایی این ابزارهای حمایتی کاسته شود و نتیجه مطلوب حاصل نگردد.

بنابراین نظر به اهمیت، پیچیدگی و حساسیتهای خاص استفاده از ابزارهای مالی، مطالعه دقیق تر انواع ابزارهای مالی، مکانیزم عمل آنها و ملاحظات خاص هر کدام بسیار حائز اهمیت است. همان طور که گفته شد مسئله اینجاست که تخصیص ابزارهای تأمین مالی به شرکتهای بدون در نظر گرفتن جوانب مختلف و ویژگیهای خاص شرکتهای دانش بنیان از اثربخشی و کارایی لازم برخوردار نخواهد بود و شناسایی دقیق شرکتهای و مشخصه هایشان از منظرهای گوناگون و ارائه الگوی مناسب جهت تأمین مالی شرکتهای دانش بنیان کشور ضروری به نظر می رسد.

۴- هدف پروژه:

هدف از این پروژه دسته‌بندی شرکت‌های دانش‌بنیان درون کشور (شرکت‌هایی که بر اساس قانون حمایت از شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات تا کنون دانش بنیان شناخته شده‌اند) و شناسایی ابزارهای تأمین مالی مناسب برای هر دسته می‌باشد. شایان ذکر است که این دسته‌بندی باید بر اساس معیارهای مهم جهت انتخاب ابزار تأمین مالی مناسب صورت پذیرد و تنها به یک معیار نظیر چرخه عمر یا مرحله رشد و توسعه کشور توجه نشود.

۵- خروجی‌های پژوهش:

همان‌طور که گفته شد این طرح به دنبال ارائه چارچوبی کاربردی جهت تخصیص ابزار تأمین مالی مناسب به انواع مختلف شرکت‌های دانش بنیان کشور می‌باشد. بنابراین لازم است در این طرح ابتدا به دسته‌بندی شرکت‌های دانش بنیان درون کشور بر اساس متغیرهای مهم برای تخصیص ابزار تأمین مالی پرداخته شود و در ادامه با شناسایی ابزارهای تأمین مالی مختلف و ویژگی‌های خاص هر ابزار به هر یک از دسته‌های شرکت‌های دانش بنیان معرفی شده ابزار یا ابزارهای مناسب اختصاص داده شود. بنابراین خروجی‌های مورد انتظار طرح که باید در قالب گزارش‌های مجزا و بر اساس زمان‌بندی اعلام شده ارائه گردند عبارتند از:

✓ گزارش دسته‌بندی شرکت‌های دانش بنیان داخل کشور بر اساس معیارهای مهم جهت انتخاب ابزار تأمین مالی

✓ گزارش شناسایی و معرفی ابزارهای تأمین مالی و ویژگی‌ها و مشخصه‌های هر ابزار

✓ گزارش الگوی تخصیص ابزار تأمین مالی مناسب برای هر یک از دسته‌های ارائه شده از شرکت‌های دانش بنیان

علاوه بر تحویل گزارشات فوق، مجری موظف است تا از نتایج حاصله، تا مدت زمان ۲ ماه از اتمام طرح حداقل یک مقاله علمی پژوهشی تدوین نماید.

۶- محدودیت زمان:

با توجه به حجم فعالیت‌های پروژه، حداکثر زمان پیش‌بینی شده و قابل پذیرش برای اجرای این طرح حداکثر ۶ ماه می‌باشد.

۷- محدودیت مالی: (حداکثر تا ... ریال)

سقف اعتبار پیش‌بینی شده برای این پروژه حداکثر ۵۰۰ میلیون ریال می‌باشد.

۸- بیان ویژگی مجری طرح: (مقاطع تحصیلی، تجربه و ...)

- تحصیلات: دکتری تخصصی

- سابقه انجام پژوهش های کاربردی در حوزه سیاست گذاری فناوری و نوآوری حداقل به میزان هزینه پروپوزال پیشنهادی

- سابقه تالیف حداقل ۲ مقاله معتبر بین المللی در مجلات تخصصی حوزه سیاست گذاری فناوری و نوآوری

۹- جدول زمانبندی ارزیابی:

تاریخ اتمام فعالیت	فعالیت
	نمایش RFP در وبسایت
	جمع آوری پروپوزال ها
	بررسی صلاحیت ها بر اساس معیارهای ذکر گردیده در RFP
	گزینش پروپوزال مناسب و انعقاد قرارداد با مجری منتخب
	نخستین جلسه برای کار بر روی پروژه
	آغاز به کار فعالیت مجری منتخب بر روی پروژه

۱۰- معیارهای ارزیابی (سال های تجربه، کیفیت تیم تحقیقاتی، شخصیت حقوقی، خوشنامی در سوابق اجرای پژوهش):

ارزیابی پیشنهادات رسیده بر مبنای معیارهای زیر صورت خواهد پذیرفت:

- میزان سوابق مرتبط با این حوزه کاری و تسلط به ابعاد و جوانب پروژه

- نحوه ارائه زمان بندی و پوشش مناسب خدمات و خروجی های مورد انتظار طرح

- نحوه تخصیص منابع انسانی شامل کیفیت و کمیت نیروها

- کیفیت ساختار شکست پروژه در جهت پوشش دادن خدمات و دستیابی به اهداف پروژه

- مبلغ پیشنهادی

۱۱- بررسی خلاصه سوابق طرح:

مطالعات مختلفی در ایران و جهان به بررسی روش‌های تأمین مالی شرکت‌های دانش بنیان پرداخته‌اند که البته تمرکز بسیاری از آنها به صنایع کوچک و متوسط دانش بنیان بوده و روش‌های تأمین مالی با در نظر گرفتن مرحله توسعه شرکت به عنوان تنها متغیر، پیشنهاد شده‌اند. جدول زیر خلاصه‌ای از تعدادی از مطالعات مرتبط با طرح را نشان می‌دهد.

ردیف	پژوهشگران	موضوع مورد مطالعه
۱	ابوجعفری (۱۳۸۵)	در این مطالعه پس از بررسی مراحل رشد شرکت‌های نوپا، جایگاه سرمایه‌گذاری ریسک پذیر در نظام تأمین مالی مورد بررسی قرار گرفته و الگویی برای تأمین مالی شرکت‌های نوپا از طریق نظام بانکی و با تأکید بر سرمایه‌گذاری ریسک پذیر ارائه می‌گردد.
۲	استیری و مشیری (۱۳۸۷)	در این پژوهش به بررسی ابزارهای تأمین مالی بنگاه‌های دانش بنیان با تمرکز بر مدل‌های سرمایه‌گذاری خطر پذیر پرداخته شده و الگوی تأمین مالی شرکت‌های دانش بنیان به صورت مرحله‌ای و بر اساس مراحل توسعه شرکت‌ها ارائه گردیده است.
۳	گللی زاده و همکاران (۱۳۸۷)	در این مطالعه با هدف ارائه راهکار سیستمی جهت ایجاد نهادهای تأمین مالی بنگاه‌های نوپای دانش بنیان، پس از بررسی مراحل توسعه و منابع مالی شرکت‌های کوچک و متوسط، راه‌کارهایی جهت تأمین مالی شرکت‌های دانش بنیان جهت دسترسی به منابع مالی و سرمایه پیشنهاد شده است.
۴	صدری نیا و همکاران (۱۳۸۸)	در این مطالعه روش‌های مختلف تأمین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط را در چهار دسته منابع داخلی تأمین مالی، منابع تأمین مالی از طریق بدهی و قرض، منابع خصوصی تأمین مالی و منابع تأمین مالی از طریق سرمایه و سهام قرار گرفته شده و به بررسی این روش‌ها در مراحل مختلف دوره عمر این شرکت‌ها پرداخته شده است.

<p>این محققان با بررسی نمونه‌ای متشکل از ۱۰۳ شرکت تکنولوژی محور کوچک^۲ بلژیکی ساختار سرمایه‌های شرکت‌های تازه تأسیس را در مراحل توسعه مورد بررسی قرار دادند و از منابع داخلی به عنوان مهم‌ترین منابع اولیه تأمین مالی نام برده و منابع مالی دولتی و بانکی، فرشتگان کسب و کار^۳ و سرمایه‌گذاران خطر پذیر^۴ را برای مراحل بعدی توسعه پیشنهاد نمودند.</p>	<p>بزکایا و ون پوتلزبرگ^۱</p>	<p>۵</p>
<p>در این مطالعه به بررسی روش‌های تأمین مالی شرکت‌های کوچک و متوسط موجود در مراکز رشد پرداخته شده است. این بررسی بر اساس تئوری چرخه عمر کسب و کار صورت گرفته است و نتایج نشان دادند ابزارهای حمایت مالی از شرکت‌ها، برای مراحل مختلف چرخه عمر متفاوت باشد.</p>	<p>سوئی و همکاران^۵ (۲۰۱۰)</p>	<p>۶</p>
<p>این مقاله با عنوان تأمین مالی کسب و کارهای نوپا به بررسی مفاهیم ساختار سرمایه و انواع روش‌های تأمین مالی مورد استفاده در کسب و کارهای نوپا پرداخته و به طور خاص عوامل اندازه شرکت، ساختار دارایی، نوع سازمان، محوریت رشد سازمان و نوع مالکیت را بر انتخاب روش تأمین مالی و نحوه به‌کارگیری آن، تأثیرگذار دانسته است.</p>	<p>کیسر^۶ (۲۰۰۴)</p>	<p>۷</p>

^۱ Bozkaya & Van Pottelsberghe

^۲ Technology-based small firms (TBSFs)

^۳ Business angles

^۴ Venture capitalist

^۵ Cui et al

^۶ Cassar